

Станіслав Беженар

БУДИНОК №217

Оповідання

Київ 2025

РОЗДІЛ 1 ШОСТЕ КУПЕ

«Не судіть, щоб і вас не судили; бо яким судом судити будете, таким же осудять і вас, і якою мірою будете міряти, такою відміряють вам».

Від Матвія 7:1-5. Біблія в пер. Івана Огієнка
1962

До свого вагону він заходив один. Воно й недивно, містечко й так невелике, а на нічні експresi тут попиту мало. Крім нього на станції було всього декілька людей: «Локомотив», як він його подумки прозвав (через кількість скурених сигарет), та «шкет метр з кепкою» зайшли до першого вагону. Дальня частина потягу проковтнула ще декількох людей.

У вагоні було темно, чомусь не працювали ліхтарі на коридорі, а вікна виступали на інший, неосвітлений бік станції. Жовте світло лилося лише з трьох купе, одне з яких він якраз відчинив.

«Знайомий купейний запах старих вагонів одразу вдарив у ніздрі. Мерехтливе світло та обличчя попутників мозок сприйняв пізніше. На нижній полиці справа сидів підстаркуватий чоловік з сивим рідким волоссям та відрослою щетиною. Наші погляди пересіклися тільки на мить, а тоді він далі втупився у вікно. Хоча ні, не старий, може років 50, але як, до біса, він погано зберігся. Підозрюю, що через алкоголь, бо запах його перегару я вловив навіть сюди до дверей за мить. Зліва, біля столу, сиділа бабка. Стара щось бубоніла собі під носа, скануючи маленьку книжечку очима. Розчув я тільки: «...і страждав, і був похований, і воскрес на третій день, як було написано» та перебирала в руках якесь намисто з хрестом. Тоді ж вона глянула на мене, затихла, а далі знову продовжила молитися. Старий, що схожий на зека (надіюсь не буде пити тут) та вірунка. Комбо».

Він тихо привітався, закинув свій рюкзак на верхню полицю та сів біля чоловіка, аби зручно зняти взуття. Той глянув на нього, швидко, як вперше, та знову відвернувся до вікна. Потяг повільно рушив. Гул та стукіт коліс усе більше нарастив.

«Фух, ну що ж, не все так погано. Зверху повітря краще, зараз подрімати декілька годин, а вранці на вихід. Добре, що сусіди тихі, хоч і дивні. Особливо старий, думав буде буянити на весь вагон. Та й бабка вже спить. Певно, це найтихіше купе в якому я коли-небудь їхав. І найтемніше. За вікном ні місячного світла, ні зір, ні якихось ліхтарів. Чи це туман настільки густий, чи небо затягнуло сильно хмарами? Хоча байдуже, так навіть краще. Не раз чув, що спати потрібно в повній, прохолодній темряві».

РОЗДІЛ 2 ДВЕРІ

«Просіть і буде вам дано, шукайте і знайдете, стукайте і відчинять вам; бо кожен, хто просить одержує, хто шукає знаходить, а хто стукає відчинять йому».

Від Матвія 7:7-8. Біблія в пер. Івана Огієнка
1962

— Вибачте, певно я щось плутаю, але яка зараз година? Мій телефон узагалі чомусь не вмикається, — приглушеним ехом рознісся жіночий голос.

— Мій теж. Наручний годинник показує 11:17. Дивно, це ж ми мали вже три години як приїхати, так? — хриплий чоловічий голос різко вирвав його з царства Морфея.

«Що цей старий тільки що сказав? Яка 11:17?. О ні, дідько, тільки не затримка через погодні умови, несправність, чи що там ще може бути. Де цей клятий телефон. Я ж наводив і будильник, і дзвонити мені мали. Ну і чому це корито не вмикається? Я ж його зарядив буквально перед сном».

— Ви впевнені, що ваш годинник не зламаний? За вікном туман, ніби зараз восьма, ну до дев'ятої години максимум, — нахилившись з верхнього місця до старого запитав він та додав: — А провідник? Хіба не казав, на скільки ми затримуємося?

— Провідник, точніше провідниця, проходила тут двічі, чи мо' тричі. Не пам'ятаю точно. Чуєш, а маєш водички? Голова розколюється просто каюк, — швидко відповів старий, зробив чотири ковтки води та продовжив: — Дякую. Так от, вона спочатку казала, що приїдемо за пів години. Потім, що за годину, чи півтори. Ну, за останній час я її ніц не бачив тут на коридорі. А година, осьо. Бач, секундна стрілка ходить, все працює. Я тільки днями його перевіряв — зараз уже майже пів на 12.

— А телефон? Мій щось не вмикається, може гляньте хтось у се...

— Та наші ось теж. Не працює ні його, ні мій, — вклинилася в розмову бабка.

«Бляха, що це таке? Гаразд, спокійно. Зараз треба просто піти до провідниці й розпитати її все. Ще й так нудить. Зрозуміло, чому в старого болить голова — його перегар ледь мене не вирубив, поки той говорив. І як тільки ця жіночка йому нічого не сказала? Так, до купе провідниці наче сюди. Пасажирів не багато — сидять наче й не було нічого. Наче ми не мали вийти ще три години тому. Певно це через панораму за вікном: туман хоч і по троху розвіюється, але навіть у мене складається враження, що затримка дійсно через погодні умови. Зараз це й дізнаюся».

— Куди це ви? — обірвав його позаду жіночий голос.

За ним зупинилася жінка, років 50, з коротким світлим волоссям. Одягнена в білу сорочку та темно-сині штани. У руках вона сильно стискала папку.

«Лідія. Чудово, зір у мене досі хороший. Вигляд вона звичайно має нервовий, певно її теж здивувало, що ми досі на колесах. Хоча стоп — вона ж на цьому зайця з'їла. Таке точно не мало би злякати її до дрижаків. Дідько».

— Та я цей, якраз збирався до вас, пані Лідіє. Яка причина затримки? — випалив він.

— Я вже й сама не розумію. Спочатку повідомили, що затримуємося на пів години через сильний туман. Потім тиша. Тепер ні телефон не працює, нічого. Хотіла піти в сусідній вагон, уточнити все, а двері заклинило. Я до інших, а вони теж не відчиняються. Може ви, чоловіче, якраз допоможете?

«Так, так, так — приїхали називається. Уже й двері не відчиняються, а четвертий бісів телефон не працює. Ні за що не повірю, що це просто збіг. Бачу на її руці теж годинник, то вона знає, що зараз вже майже обід. От і почала туди-сюди носитися. Ну гаразд, зараз я виб'ю ці двері, а тоді й до машиніста».

Спочатку він спробував відкрити їх звичайно — нічого. Тоді давити більше вагою тіла — теж нічого. Далі в хід пішли удари плечима, ногами — знову нічого. Він взяв до рук вогнегасника й спробував вибити ним ручку. Декілька дзвінких ударів — потім ще і ще; але вона, ніби забетонована й без жодної подряпини, залишилася на місці. Він кинув збентежений погляд на Лідію, а та почала ходити з місця на місце й нервово курити.

«Це вже третя сигарета. Хоча, я й сам не проти закурити після такого. Може це зі мною щось не так, але, бляха. я так лупив ці двері, а їм байдуже. Вона мені казала, що щось тут не так, але ж не настільки. І ще, я вперше таке бачу, але за вікном цих дверей нічого не видно. Тільки наші відображення. Ніби скло тоноване або розташоване прямо перед стіною. Хай там як, зараз я їх знесу. Потрібно тільки зібрати більше людей».

У вагоні було до восьми пасажирів: двоє жінок, дитина, та п'ятеро чоловіків, включно з ним. Більшість вийшла зі своїх купе, коли почули гуркіт. Дехто дивився на них, як на безумців, хтось охоче зголошувався допомогти. Згодом усі пасажири (окрім матері та дитини) вже були в коридорі й тамбурі котлової сторони вагона.

— Як ви бачили, ми з пані Лідією люб'язно намагалися піти до машиніста. Однак нічого не вийшло. Тому пропоную зараз зламати верхнє ліжко та спробувати розтрити ним ці двері.

— Ага, а потім мати проблеми за псування державного майна? Краще просто посидіти й почекати доки потяг зупиниться. Хіба не бачиш, який туман на вулиці? Тому й затримуємося. Це він тільки зараз починає розвіюватися. А двері просто заклинили, — відповів хтось із натовпу.

— Усю відповідальність, як провідниця, візьму за це на себе. Зараз нам потрібно потрапити не те, що до машиніста, а бодай в інший вагон.

«Дідько, ти хіба не бачиш, що тут щось конкретно не так? Потяг летить рейками набагато довше, ніж мало бути. За вікном один єдиний пейзаж з туману та ледь помітних силуетів дерев. Яке псування майна, якщо вже минув обід, наші телефони не працюють, а двері ніби заварені? Звичайно й я спочатку думав, що потрібно просто зачекати, але це вже занадто».

Більшість зголосилася на таку авантюру. З ліжком не церемонилися — зняли з першого купе, на якому якраз ніхто не спав. Взялися четверо: він та Іван (тридцятирічний чоловік із третього купе) попереду. Позаду вони вирішили залишити найбільш кремезних — Марка та Давида. План був простий та надійний, як швейцарський годинник: вибити ці двері саморобним ручним тараном. Перший удар був найзавзятіший та найсильніший з усіх. За ним — другий, третій, четвертий... Давид всівся на землю, припершись до стіни тамбуру.

— Я не знаю, що це таке, але ці двері явно міцніші за Го-ліафа, — істерично усміхаючись та хекаючи мовив він. — У нас швидше цей «таран» розвалиться, аніж вони.

— Згоден, у мене вже руки відпадають й спина горить. Або вони заварені наглухо перед бетонною стіною, або я сплю й це просто сон. Їх навіть Джек Торренс тією сокирою не виламав би, — переводячи подих додав Іван.

— 35, я нарахувала 35 ударів. Якщо там за ними є стіна, то хоча б тріщина на склі мала би бути, хіба ні?, — нервово втрутилася в розмову Лідія. Її тремтливі руки заледве діставали з упаковки останню сигарету.

— Краще залиш на потім. Ми тут, схоже, застрягли на довго. Я думав це зі мною щось не те, коли не вийшло навіть ручку вибити, а тут схоже й танк не впорається, — додав він та всівся прямо на ліжко-таран. — Котра зараз взагалі година?

— Майже пів на другу. Ще й ці телефони... Я спитала у решти, нічого не працює: ні смартфони, ні звичайні кнопоківі. Ще й цей туман..., — Лідія зупинилася на пів слові, побачивши, що туман за вікном майже розвіявся.

РОЗДІЛ 3 ПЕРШІ СУТІНКИ

«І, вернувшись до учнів, знайшов їх, що спали, і промовив Петрові: Отак, не змогли ви й однієї години попильнувати зо Мною?... І, прийшовши, ізнову знайшов їх, що спали, бо зважніли їм очі були».

Від Матвія 26:40,43. Біблія в пер. Івана Огієнка
1962

«Я досі не вірю в те, що відбувається. Туман розвіявся близько семи годин тому, а за вікном одні й ті ж краєвиди: густий хвойний ліс. Дідько, мені вже здається, що й дерева однакові. Проте, була одна особливість — галявина прямо посеред лісу. Вона оточено високими та густими соснами, тому одразу кинулася в очі. Посеред неї стоїть старий, дерев'яний, але доглянутий будинок. Раніше я б здивувався, що він робить посеред такої глушини, але зараз — прецасливий. Якби не він, подумав би, що вже дурію. Навіть почав записувати в блокнот усе, аби хоча б чимось зайняти себе та не злетіти з катушок.

Я не побачив чи є там хтось, чи він закинутий. Однак вікна та двері цілі, стежина до нього протоптана, дах новий, а біля будинку невеличка прямокутна грядка. Крізь вікна ніби пробивалося легке світло, хоча я не певен, не встиг придивитися — потяг швидко помчав далі. Якщо був один, то далі, можливо, буде більше; але за останню годину око милує тільки однамнітний ліс. Наче потяг просто катається колом. Єдине, що змінюється — це час. Зараз якраз сучасність: видимість погіршується й все чітко збігається з годинником старого та Лідії. До речі, про моїх сусідів. Сьогодні вони вже не настільки тихі, як це було вчора: бабуся весь час читає свої молитви досить голосно. Щодо інших, то з деякими я краще познайомився при спробі протаранити двері, а решту просто запам'ятав для моделювання загальної картини. У першому купе були Марк та його дружина Ксенія з восьмимісячною донькою Марфою; за ними, через купе, — Давид та Іван; ну а в шостому — старий, таки дійсно старий, за бо йому, звати Сергій; бабуся-вірунка Світлана та я. Ще ніколи не запам'ятовував стільки імен за такий короткий проміжок часу, але це хоч якось допомогло мені повернутися до реальності та відчуття контролю свого життя. Двері так і не відчиняються, а телефони досі не працюють. Здається, ніби потягу немає, а крізь цей густий ліс їде тільки один наш єдиний вагон. А ще нам, якщо так можна сказати, пощастило — їжі й питної води достатньо: що взяли із собою, що тут в Лідії є деякі запаси. Сьогодні, звичайно, апетит зник у всіх. Однак спати клонить, ніби я цілий день бігав або пахав десь у полі. Розбудив старого. Каже, що зараз за п'ятнадцять дев'ять. Думаю, може подрімати. Потяг, схоже, навіть не думає зупинятися».

РОЗДІЛ 4 КВІТНИКАРКА

«Стережіться фальшивих пророків, що приходять до вас ув одежі овечій, а всередині хижі вовки. По їхніх плодах ви пізнаєте їх. Бо хіба ж виноград на тернині збирають, або фіґи із будяків?»

Від Матвія 7:15-16. Біблія в пер. Івана Огієнка
1962

— Ну й куди вона поділася? Пройшла крізь двері як привид, чи вистрибнула з потягу на ходу? — бігаючи з купе до купе повторював він. — У вас щось є?

— Нічого, бляха, ми вже все тут обходили. Іван пішов ще раз. Навіть під нижні місця заглядали — ніде немає.

— Ох Лідія, ну стерва, значить прикидалася наляканою, а вночі тихенько здриснула поки всі спали. Двері хтось перевіряв?

— Так, ми з Марком. Там без змін, — озвався позаду Іван, — може вони просто приперли їх чимось з того боку й знімають тут якесь шоу? Провідниця вночі вийшла через них і все.

— Думаю, це найбільш логічна версія, — мовив Давид, — інші двері також не піддаються, навіть скло розбити не виходить. Певно зробили якесь броньоване, аби ще більше заплутати нас.

— Лідіє, сволото, ану швидко сказала своїм псам щоб відкрили двері й випустили нас звідси, — прогорланив Марк і декілька разів сильно гупнув у вікно. — Ти, суко, гаразд якби тільки дорослих залишила на це, а тут ще й дитина.

Вагоном пронісся гучний плач. Шум розбудив Марфу. Стривожена Ксенія вибігла на коридор і кинула різкий погляд на Марка, а з шостого купе обережно виглядав Сергій.

— Можна, будь ласка, тихіше? Якщо це дійсно все влаштоване шоу, то вітаю, ти щойно зіграв їм на руку, кретине, — випалила Ксенія.

— Так, вона права. Зараз пропоную всім заспокоїтися. Маємо вже хоча б якесь пояснення для цього всього лайна; а пейзаж за вікном схожий, бо потяг заздалегідь пустили за кільцьованим маршрутом. Єдине, що зараз потрібно негайно зробити — розподілити наші запаси води та їжі. Згодні? — він повільно окинув усіх поглядом.

Відповідального за їжу та воду призначили Івана. Чоловік працює банкіром, тому вибір пав на нього одразу. Розділили все так: розмір порцій залежно від людини (декому потрібно більше калорій, декому менше), харчування тричі на день, воду використовувати ощадливо. За таких розрахунків всього вистачить як мінімум на декілька днів.

«Чорт, сьогодні ще більше виснажений ніж вчора. Ці узгодження, переноси їжі, підрахунки, якби не Іван, то не уявляю, що було б. Мала реве на весь вагон, добре хоч сюди не так чути. Ще пощастило, що від Сергія вже майже не кадить, а вірунка спить — ну рай!»

— Чуєш, сідай сюди, є розмова, — покликав його старий. — Поки ви там сперечалися й рахували, то я більше восьми годин сидів тут і вглядався у вікно, з годинником. Засікав цікаве. Чув, йшла мова про те, що це мо' бути сплановане шоу; але я так скажу — їдемо ми увесь час прямо, а не колом.

— Ти жартуєш? Це який має бути довгий ліс зі схожими деревами без сіл та міст, аби все це була просто пряма дорога?

— От і я так думав, але сонце й колії кажуть про інше. І ще, мо' ти бачив, а мо' й ні (тільки не думай, що я здурів, якщо таки не бачив) але що три години за вікном з'являється поляна. Вона невелика, але кидається в око моментально.

— А посеред неї стоїть старий, дерев'яний будинок, так? — він обережно та повільно підхопив розповідь Сергія.

— О, то ти теж бачив його?

— Ага, ще вчора ввечері, він досить близько до нас. Швидко, але я оглянув його. Ще думав може закинутий, але все ціле, гарне. Я надіявся, що це хороший знак...

— Сьогодні вранці я теж зрадів, як побачив. Однак згодом натрапив на нього ще двічі. Кожні три години він з'являється знову, зі змінами. Я собі тут записав, що помітив. До речі, він явиться ще раз, перед темрявою, о 19:15. Глянеш тоді, ти молодший, то й зір кращий, мо' побачиш щось ще. Так от, спочатку це була звичайна дерев'яна одноповерхо-

ва хата на галявині. І все. Два вікна (ліворуч) та двері (праворуч) спереду. Скло ніби відполіроване, а стіни ідеально витесані та укладені. На даху помаранчева, аж занадто чи-ста черепиця. Іншого разу все було таким самим, ну май-же. Двері були дещо прочинені, а зсередини проблискувало світло. І, знаєш, щось було вже не так. Не візуально, не можу пояснити. Ніби на мене, з-за тих вікон хтось так само пиль-но дивився, як я на нього.

— Так це чудово! Значить ми точно не одні в цій боже-вільні.

— Ой не знаю, відчуття в той момент такі точно не були. Це ще квіточки в порівнянні з тим, що було далі. Я не пив, ти не подумай. Та й по мені видно, що тверезий, ні каплі до рота відколи ми тут. На годиннику 16:15, я глип — зно-ву він. Деревя, місце, будинок — усе однаковісіньке, але ж увесь час їхали прямо. Я перехрестився швидко, сплюнув через плече і вдивляюся на нього. І аж волосся дибки стало як побачив: перед будинком, біля клумби, на колінах жін-ка. Ніби полить. Дивлюся, а то копія нашої провідниці Лі-дії. Спочатку думаю, ну правду ж казали, тьфу, шоу якесь зробили й все. Та як тільки наш вагон почав вирівнюватися з нею, вона різко розвернулася до мене. Час ніби завмер, провідниця просто стояла й палила мене мертвим погля-дом у саме нутро та єхидно посміхалася. Бліда, з синіми губами й білющими очима не відводила від мене погляду, бігме, цілу вічність. Я встиг побачити й її тіло — форма така ж, тільки брудна від багнюки. Пальці виламані, кисті викру-чені, шиєю стікали невеличкі струмки крові. Здалося, ніби вона в неї взагалі зламана. Я не встиг придивитися, але ліва рука теж: з відкритим переломом. Вона просто стояла так

і проводила мене поглядом. Розумієш? Просто стояла. Єхидно, неприродньо посміхалася й дивилася прямо мені в очі, аж доки потяг не від'їхав достатньо далеко. Я вперся головою в скло й намагався розгледіти її крізь дерева, але марно, ліс занадто густий.

РОЗДІЛ 5 АДИКЦІЯ

«Бо зідхання моє випереджує хліб мій, а зойки мої полились, як вода, бо страх, що його я жахався, до мене прибув, і чого я боявся прийшло те мені...»

Йов 3:24-25. Біблія в пер. Івана Огієнка 1962

«Чорт забирай, як старий казав. 19:15, крізь сутінки я бачу будинок. Ніби все те саме, але біля вікон хтось порпає землю. Так, бляха, це точно Лідія. Я спеціально намагався якомога більше замаскувати свою присутність, аби з верхньої полиці мене не було видно взагалі. Взяв постіль, подушку, закрив усе крім маленької щілини, через яку й вдивлявся у ліс. Але вона прудко та різко розвернулася до потяга, як тільки той опинився перед будинком. Її погляд... він тієї ж миті, як вона тільки повернула голову, знайшов мене. Тіло вдарило струмом. Це набагато гірше ніж я собі уявляв. Як вона взагалі змогла побачити мене так швидко? Це нелюдська реакція, швидкість

та пильність. Якщо це шоу, то як? Або це геніальний, до дрібниць продуманий та зреалізований сценарій, або у всіх колективно їде дах, або тут дійсно відбувається якась чортівня. Я в таке ніколи не вірив, та й зараз не вірю, але інших пояснень не маю. Крім Лідії, та всього, що описав мені Сергій, я побачив ще дещо. Зміна дуже незначна, але помітив одразу — двері були прочинені навстіж. Після цього всього думав, що не засну, чекав 22:15 аби глянути, що зміниться тоді. Сергій був налаштований, схоже, так само. Світлана ніби не придавала цьому великого значення. Вона весь час бубніла, що це все — кара Бога й потрібно відмолювати свої гріхи. Розказувала як диявол спокушав Ісуса в пустелі 40 днів та 40 ночей, поки той постив і тарахкотіла, що це все зараз наше випробування. Уважно я її не слухав — майже все пройшло повз вуха».

«Не знаю як, але я заснув, близько дев'ятої. Знову, як і минулого разу. Я розпитав усіх — те саме (хто звичайно міг прикинути час). Сьогодні хотів максимально поспостерігати за пейзажем на вулиці. Поділився усім з іншими».

— Ми вже думали, що в нас галюни, — викрикнув одразу Давид. — Вчора увечері кажу Івану: дивися, це що там будинок? Він спочатку просто агакнув і продовжив читати. Я тягну його за кофту, кажу, глянь ти. Ми там мало не зомліли, усе точно як ти описав. Після цього сиділи ще трохи, просто дивилися у вікно й одне на одного. Зрештою лягли спати, думали може дійсно від перевтоми.

— А якщо справді так? Або це все елементи отого шоу? Якраз і Ліда там, як зручно; а циклічність ця — тільки під-

твердження. Потяг їде колом, тому й будинок з'являється чітко кожні три години, — перебила Ксенія.

— Та ну, ні. Вона дивилася на нас, так само як на них. Крім того, прямо в очі. Це звучить навіть нереально, не те що «елементи шоу», — додав Іван.

— Отож-бо, що «нереально». Вона дивилася просто на потяг, а вам усім здалося, що конкретно на вас. Це ілюзія.

— От курва. Я її й цих дебілів засуджу, після такого шоу. Тільки хай попадуться на очі, повбиваю голіруч, — випалив Марк.

«Я залишив їх, пішов назад у купе. Суперечки переслідували мене, доки я не тріснув дверима. До біса мені це, коли вже майже 10:15. Я хочу побачити все знову. Цікавість розриває мене. Не можу спокійно лежати. Навіть не снідав. Просто хочу знати, що зміниться зараз і чи буде ще Лідія там. Цього разу це-ремонитися з постіллю не буду, тільки заважає огляду. Вона ж все одно мене бачить».

«Цілий день я провів біля вікна мов наркоман. Чекав на свою дозу що три години, хоч і лякало воно мене до дрижаків. Після останньої, о 19:15, просто закутався в ковдру й пролежав так більше години. Нічого не лізло до голови. Щоб не здуріти вирішив хоча б щось записати сюди, вже третій вечір підряд, аж не віриться... Три дні та ночі в потязі через нескінченний ліс. Ніколи не думав, що витримаю таку довгу поїзтку, а тут ще й зупинки не видно. Хоча, кого я обманюю, за це я востаннє хвилювався вчора, і то похапцем. Зараз усе зосереджено тільки на тому будинку. Він ніби манить мене до себе. Навіть

у сні, мутному та швидкому, бачу його. Я там, всередині, але майже нічого не можу згадати. Пам'ятаю килим, такий коричнево-червоний, з якимось візерунком посередині. Камін, звичайнісінький, у центрі задньої стіни. Дрів майже немає: ні біля нього, ні в ньому. І ще, довгий стіл біля двох передніх вікон. Над ним люстра, одна, але така яскрава, що аж сліпить. Двері відчинені повністю. Денне світло не дає побачити, хто стоїть на порозі. Їх наче двоє, чи троє. Не пам'ятаю. Ну і чорт з ним, реальність куди цікавіша ніж моделювання моєї наляканої уяви. За сьогодні, я помітив низку цікавих змін. Перш за все наша квітникарка: востаннє, о 19:15, вона мала вже не блідий, а зеленкуватий вигляд. Чи це мені здалося, чи так дійсно було, але плавність її рухів сильно знизилася. Ліктьова та променева кістка випирали в різні боки. Правий зап'ясток просто висів на залишках шкіри та м'язів. Він так неприродньо теліпався, коли провідниця розверталася до потяга... Запам'ятаю на все життя. Щодо іншого, то може погляд ще якось змінився. Став тупішим чи що, як у мертвого карася. Крім того, біля будинку з'явилася невеличка купа дров, справа від дверей. Лідія, схоже, на них уваги зовсім не звертала. Вона порпалася у квітнику, вставала, витріщалася на мене (єхидна посмішка так і не сходила з лиця) і проводжала мене поглядом. Навіть коли я намагався дивитися на неї через дзеркало, вона все одно пиляла своїми рибними очима; а потім, підозрюю, просто йшла далі порпати квітник. Крім дров (точно, забув написати, вони з'явилися близько 16:15), я помітив позаду них, на невеличкому підвищенні, біля правої бокової сторони будинку, крісло-гойдалку. Дерев'яне, за кольором як стіни будинку. Воно легенько хиталося від порухів вітру».

РОЗДІЛ 6 СПОСТЕРІГАЧ

*«І не лякайтеся тих, хто тіло вбиває, а душі
вбити не може; але бійтеся більше
того, хто може й душу, і тіло вам занепастити
в геєнні».*

Від Матвія 10:28. Біблія в пер. Івана Огієнка
1962

— Вс-став-вай, — хтось щосили смикнув його за руку.

— Чорт, що таке? Щось сталося?

— Не просто щось, а до біса погане щось. Правда ж Давиде? Хоча, що я питаю, ти ж блідий, як поганка, ще й заїкатися почав.

— Т-та пішов ти в дупу. Перший побіг сюди й ледь не верещав, І-в-а-н-к-о, — посміхнувшись протягнув Давид та прошепотів: — Ходімо на коридор, мені моторошно від тієї старої.

— Ну, і що за шум? Ви прийшли сюди підколювати одне одного чи що? Кажіть уже.

— Словом, ми сиділи собі, грали в карти, я вчив Івана трохи. І от-т, дивлюся у вікно. Ти ж бачиш, що всі дерева рівні? Так от, бац, а там похилене одне. Глип на годинник — ще дев'ятої немає. Думаю, та зарано. Потім назад на дерево, а там, з-за нього, на мене щось таращиться. Я бачив тільки пів лица, але це явно не людина. Навіть не роздивив...

— Як одразу кинув карти (каре, дідько, у мене був стріт-флеш) на підлогу та гупнув мене прямо в пику, — різко продовжив Іван та вів далі: — Я думав, що приб'ю його, аж поки не прослідкував за поглядом. Навпроти нас і прямо на нас витріщається, наче з фільмів жахів, якась тварина з-за дерева.

— Та яка тварина? Це явно не тварина, але й не людина. Воно навіть не таке як Лідія, якщо та таки грає якусь роль.

— Гаразд, так, ти правий. Воно дивне, аж занадто. Мені теж було достатньо декількох секунд та пів обличчя, аби заглянути як вкопаний. Що примітно, воно чорне. Точніше, таке сірувато-чорне. Не знаю як ми помітили: що далеко, а що воно, дідько, темне та лише визирало. Його погляд, він був таким живим, як у хижака. Знаєш, він мені нагадав ці відео, де леопард обережно крадеться до антилопи, завмираючи, коли та починає щось підозрювати. Велике жовте око дивилося на нас і я досі не розумію, як зміг так розгледіти його.

— Ми не бачили рота, але я підозрюю, що воно скалило зуби не гірше за Лідію, — додав Давид.

— Це вже твої домисли, — відрізав Іван, — а я кажу просто, що бач...

— Я теж помітив, щось цікаве: обличчя, — перебив його Давид, — точніше те око, воно було так дивно розташоване, якось низько. Занадто низько. Воно здалося ще таким

глибоким, ніби у відкритому роті. Замість горла — яскраве око, як роззявлена паща Пеннівайза з «Мертвими вогнями».

— Слухайте, я не знаю, що ви там обоє робили, але я пропалюю цей ліс з ранку до вечора. Ще нічого такого не бачив.

— А хіба ти увесь час так уважно спостерігаєш? Я спеціально глянув на годинник, була майже дев'ята — це щось новеньке. До речі, я так подумав, а якщо ВОНО просто підійшло ближче? — з острахом додав Давид.

— Окей, ходімо до наших скептиків. Ці теорії зводять мене з розуму, а вони зараз ото почнуть все логічно розжовувати — легше жити стане. Тільки подумайте — у цікавому світі живемо, коли таке люди витворяють за гроші. Уявіть, скільки вони нам заплатять, аби ми не подавала ніяких позовів до суду. Ще й якщо касу зіб'ють, — мрійливо мовив Іван.

«Бляха, та він навіть тут гроші рахує. І що це взагалі таке: вигадка чи реально новий персонаж? Чуз йор файтер тільки не вистачає. Дедалі більше здається, що ми в якомусь шоу. Ще й зараз молодята почнуть за це. Але як цікаво..., я мушу його побачити. Навіть якщо це бутафорія, я хочу вірити (точніше якась частина мене хоче) аби тут дійсно усе було насправді. Хочу знати, що то за будинок, що сталося з Лідією, що це за "жовтоокий спостерігач". Та найбільше — куди їди цей потяг та де ці бісові Марк і Ксенія».

РОЗДІЛ 7 СІМ'Я

«Нехай не турбуюся я бодай трохи, поки я не піду й не вернуся! до краю темноти та смертної тіні, до темного краю, як морок, до тьмяного краю, в якому порядків нема, і де світло, як темрява...»

Йов 10:20-22. Біблія в пер. Івана Огієнка 1962

— Ну чорт, чорт, чорт, ані сліду! — прогорланив Давид.
— Невже теж співучасники, як Лідія? Це тому Ксенія, стерва, була така холоднокровна майже завжди? Вона просто грала роль класичного розумахи з фільмів жахів.

— Та заспокойся, дурню. Чи тобі режисер за кадром відповість: «Так, саме так, Давиде, який ви молодець — вітаю»? — прошипів Іван. — Хай там як, а їх тут немає. Що думаєш?

«Я звідки знаю, телепню. Уже нічого не розумію. Тільки дізнався про щось нове, а тут виявляється, що нас залишилося лише п'ятеро. Марфи теж немає. Певно вивели їх уночі, бо мала ж вона зовсім».

— Я схиляюся до того, що з ними якось вийшли на зв'язок та вивели звідси через ті двері. Однак, якщо вони ще спочатку були шестернею шоу, то Марк награв тут на Оскара, — усміхнувшись мовив він та додав: — Не стакан голіруч розбив звичайно, але все ж. Як він кричав, як бився об двері — артист вищого ґатунку. Аж смішно, бляха.

— А я думаю, що вони просто зникли, як Лідія. Ніяке це не мо' бути шоу, — прохрипів позаду Сергій, закриваючи двері. — Скіки вже днів пройшло, а ми, як і раніше, їдемо просто прямо.

— Та ну, куди прямо? Тут навколо ліс. Маршрут за кільцьований, а через те, що коло велике, ми цього не помічаємо, — відрізав Давид.

— Так, він правий, дивіться. Спочатку Лідія додала просто інтриги до шоу своїм зникненням. Далі Марк грав роль істерички, а Ксенія утихомирювала його й раціонально нам все пояснювала. В її словах не було ні крихти сумніву, бо вона все заздалегідь знала. І, звичайно, — повно їжі для Марфи. Вангую, що вони й з'являться там сьогодні, біля будинку, — гордовито мовив Іван.

«Я залишив їх одразу після цих слів. Сергій окликав мене декілька разів, але я навіть не розвернувся. Як одразу не подумав за це? Дідько, я ж цього тільки й чекав. Якихось значних змін. Проте, хлопці праві, надто всі їхні аргументи логічні. То чому я прийшов знову до цього вікна? Чому шепіт старої не бісить мене як спочатку? Чому я тут, лежу як креветка, вдивляючись в одинакові, бляха, дерева? Певно — я нарешті отримав чого хотів. Я за крок до чогось жахливого й водночас прекрасного. За крок, до найцікавішого в моєму житті. Дисонанс. З одного боку — я розумію, що все це довбана фальшивка.

Так навіть краще, просто сядь, чекай і все. Однак з іншого, я хочу, аби все було насправді. Це вже не просто, щось там, десь углибині душі (якщо вона взагалі існує). Це моє щире, непереборне та нелогічне бажання».

— Агов, Сергію, яка зараз година? — в подушку просичав він.

— 16:12. Теж чекаєш, еге-ж?

— Так... Два попередні рази були майже без змін: тільки сокира біля дров

з'явилася та покривало якесь на кріслі.

— Бачив, до речі, що з Лідією? Підпухла наче трохи. Вигляд у неї зараз такий, ніби вона вже добряче так почала гнити, — відказав Сергій.

— Невже ви досі не зрозуміли, що це диявол манить вас? Він заліз у вашу голову й вже міцно сидить там. Якщо хоча б ви не почнете молитися разом зі мною, то ми ніколи не пройдемо цього випробування. Хіба не бачите — нас все менше й мен...

«Ось і воно. Пішла ти, стара, я тебе навіть дослухувати не буду. Ломка зникла, доза дофаміну нахлинула на мене мов цунамі: я вже бачу його. Як і думав — Марк з Ксенією там. Я зараз блювану. Не від Лідії (звик до неї), яка ще більше вкрилася трупними плямами, а від новенької сім'ї. "Лісоруб" Марк стояв біля купи дров. Він тримав здоровенну (як половина його самого) сокиру. Права рука (ближче до металевої частини) була настільки неприродньо вигнута, що я спочатку не зрозумів,

як він тримає топористице. Лікоть вибитий в інший бік, шкіра розідрана, шматки м'язів передпліччя звисають додолю. Кисть викручена на 180 градусів зі зламаними фалангами пальців. Цівки крові стікають додолю. Порвана сорочка (пам'ятаю у ній він був учора) з якої стирчало декілька ребр. Здається я навіть побачив ліву легеню. Його очі такі ж, як у Лідії, — білі, мертві та пропалюють мене мов прожектори. Однак його посмішка, це, бляха, найгірше, що я бачив у своєму житті. Лівой щоки немає. Ніби його хтось схопив за неї й просто відірвав. Він посміхався так само, але набагато відразливіше. Язик вивалювався з рота вбік та висів декілька секунд, допоки Марк не затягував його назад. З нього стікала суміш слини й крові, чи що то взагалі таке було. Позаду, на підвищенні, у кріслі-гойдалці сиділа Ксенія. Шматки її волосся, вирвані зі скальпом, лежали на плечах. Чоло вкривала багряна кров. На ній біле плаття, з декількома великими червоними плямами та багнюкою. Вона щось тримала в руках. Колисали цей згусток, наче дитину. Точно! Це ж Марфа. Ксенія легенько гойдалася туди-сюди та трясла малу. Її рухи були рваними, особливо в правому плечі (я одразу помітив, що воно надто сильно вивихнене). Це все так неприродньо, мене трусить. Цей погляд — всі палять мене ним. У Ксенії він якийсь особливо моторошний. Вона навіть на дитину уваги не звертає. Дідько, а Марфа ж не дивиться на мене. Вона копирсається в покривалі та, наче, щосили плаче. Ага! Ось і прорахунок сценаристів. Мала ж то ролі зіграти не зможе, треба було ляльку взяти. Схоже хлопці були пра...».

РОЗДІЛ 8 SATURNO

«Споглянь, Господи, і подивися, кому Ти зробив отаке? Чи конечним було, щоб жінки їли плід свій, своїх немовлят, яких виплекали? Щоб був у святині Господній забитий священик і пророк?»

Плач Єремії 2:20. Біблія в пер. Івана Огієнка

— Ну що ж, з великою вірогідністю мо' казати: нас залишилося троє, — мовив Сергій, закриваючи двері в купе. — Ні душі на весь вагон, що вчора, що сьогодні.

— Це все тому, що ніхто з них не молився. Ні вони, ні їхні ближні, а я казала, я попереджала. Ми з вами живі тільки завдяки Богу й моїм невпинним молитвам.

— Може вже досить? Ти тільки бубниш про це день і ніч — я вже просто не витримую. Вибач, будь ласка, якщо зруйную твої очікування, але нас усіх чекає така ж доля. Усе почалося з купе провідниці, якщо ти забула. Ніч почерез ніч хтось кудись зникав звідти у нашому напрямку. Якби

ти не довбалася 24 на 7 зі своїм молитовником, то може би й помітила закономірність усіх зникнень. Завтра вранці нас тут не буде, якщо я все правильно порахував. Тоді нарешті дізнаємося чи ми з вами герої якогось схибленого шоу, чи ми доєднаємося до решти трупів біля того будинку. Я вже просто хочу звалити з цього клятого потягу, тому якщо це таки мій останній день у житті, будь ласка, проведемо його в тиші й спокої.

— Якби ви всі «довбалися з молитовником», ми б давно вийшли звідси, хіба не так, Сергію? — вона голосно порушила тишу, глипнула на чоловіка, що завмер біля дверей, та додала: — Може ви й станете іграшками диявола, та я такої перспективи не чекаю!

«Я навіть відповідати на це не буду. Сергій, я бачу, теж не зацікавлений розпалювати конфлікт. Для чого взагалі я це сказав... Так вона мене вже довела. Ще з такою пихою... Досі тіпає. До біса, хочу ночі. Підозрюю, що саме тоді й щось статиметься. Іван та Давид зникли так само — за ніч після сімейки. Давиду дісталася роль косаря. Незграбними різкими рухами він очищував територію навколо будинку від трави. Його шия була зламана, а, голова просто висіла на правому плечі. Здавалося, що вона зараз відпаде. Правої кисті та половини передпліччя не було, замість них у руку була встромлена дерев'яна ручка коси. Сама вона була громіздка, не менша за нього самого: довгий держак та величезне лезо. Не уявляю навіть як він нею працював. Його мертвий погляд (за винятку відсутності одного ока) та єхидна посмішка були такими, як у інших. Івана ж спочатку я не побачив, що сильно збило мене з пантелику. Однак, як тільки потяг під'їхав ближче, той кульгаво вийшов із дверей та зупинився на ґанку. У правій руці він тримав ку-

хонного ножа, а в лівій розрізану тушку. Одна нога була не-природньо викручена та зламана, інша ж — без стопи. Їх там уже багацько. Четверо з них не викликають у мені того подиву чи відрази, але Ксенія зовсім на іншому рівні. Коли згадую, як вона показово жерла Марфу, то волосся дибки стає, а до гор-ла підходить сьогоднішній обід. Немов Сатурн з картини Гойї вона повільно розривала зубами своє чадо, водночас тримаючи погляд на мені. Спочатку я не зрозумів, що це взагалі було. Тоді побачив як покривало просочується кров'ю, а Ксенія пережовує відгризену щоку Марфи. Дитина ще сильніше копирсалася та ледь не підстрибувала від болю. Конвульсивні рухи трясли на-кидку в різні сторони. Тоді мати обхопила її сильніше, нахи-лилася ще раз та повільним рухом голови відірвала ліву руку дитини. Вона гризла її повільно та показово, як сита тварина, що вже просто грається зі своєю жертвою. Дригання Марфи зійшли нанівець. Тільки м'язи ще продовжували скорочувати-ся в агонії. Ксенія різко вирвала ще її праву руку та жбурнула Марку, а сама почала ненаситно пожирати нутроці доньки. Швидко та рвучко вона перемелювало кишки зубами, а відір-вана й частково обгризена голова випала з покривала й поко-тилася вниз до купи дров. Тоді я про це не думав, але зараз зга-дую й розумію, що увесь цей час її погляд був пильно прикутий до мене, а єхидна посмішка не спадала з неї навіть під час усієї трапези. Пам'ятаю, від побаченого я відійшов не одразу. Добре хоч устиг вилетіти на коридор та проблюватися там. Потім добіг до туалету, де просидів ще декілька годин. Саме через це, я нічого не записував сюди ці дні, і саме через це вчорашнє зник-нення хлопців пропустив повз вуха. До того ж, сьогодні вран-ці я побачив ще “жовтоокогого спостерігача”. Мені здалося, що він був ближче, ніж я собі уявив з розповіді Івана та Давида.

Хай там як — справді моторошно від його виглядання з-за дерева. Він певно й розуміє, що я його бачу, але все одно це робить. Моя фантазія вже домалювала йому таку саму єхидну посмішку (щось таке казав тоді Давид), яку я так і не зміг побачити через дерево. Він високий, надто високий для людини. Проте нормально уявити його я все ж не можу. Та й надіюся, що ніколи не зможу — не хочу пересікатися з ним ні так, ні, поготів, віч-на-віч без стіни лісу».

РОЗДІЛ 9

ВЕЧЕРЯ

«Сідає вона на сидінні при вході до дому свого, на високосях міста, щоб кликати тих, хто дорогою йде, хто путтю своєю простує... І не відає він, що самі там мерці, у глибинах шеолу запрошені нею!...»

Приповіді 9:14-15, 18. Біблія в пер. Івана Огієнка 1962

— Чуєш, вставай. Потяг зупинився — ми на станції!

— На якій ще станції? Ти про що?

— Глянь у вікно й сам побачиш. Світлана дозволяє свої речі, а я готовий уже. Швиденько — спробуємо вийти.

Він глянув у вікно. Безлюдний, невеличкий вокзал з одним пероном проблискував своїми ліхтарями крізь нічний туман. Одноповерхова будівля всередині здавалася такою ж порожньою, як околиці ззовні; а крізь вікна вокзалу не проблискувало нічого. Двері були зачинені.

— Дідько, й справді! Не вірится, що ми стоїмо. Навіть не звично якось, — радісно мовив він до Сергія та додав: — Тільки от станція наша в якомусь Богом забутому місці.

— Та не ліс, то вже добре. Зараз швидко вийдемо, а потім у місто, чи село, неважливо. Головне до інших людей нарешті!

— Я б радила вам поспішити. Краще теревенити на вулиці, аніж затриматися тут ще на одну поїздку.

«Так, уперше за цей час згоден з нею. Не вистачало ще пропустити таку важливу та неочікувану зупинку. Тільки от мене непокоїть моя гіпотеза, що сьогодні вночі якраз щось має статися. Схоже — це завершення “шоу”, чим воно б там не було».

— Це жарт чи з усього потяга й справді вийшло лише троє людей? Ви взагалі бачите хоча б когось?

— Я ні. Узагалі так темно. Тут що-небудь поблизу світиться крім цих ліхтарів? — озвалася Світлана.

— Нічого, нумо просто вийдемо на дорогу, а там уже когось точно знайдемо, — додав Сергій та рішуче рушив до будівлі вокзалу.

«Щось тут явно не так — жодної душі поблизу. Складається враження, наче навколо просто ліс. Хто взагалі будує вокзал посеред лісу? Його двері замкнені. На наш стук ніхто не відгукується. Попереду вокзалу теж пусто й що найгірше — ніяких доріг немає. І, бляха, уже взагалі нічого немає: потяг та вокзал в один момент просто зникли, а крізь густі хмари пробилися перші проблиски місячного світла».

— Якого біса, як таке можливо? Ви ж теж не бачите зараз нічого, так? — Це точно диявол, не інакше, потрібно всім зараз молитися аби Бог помилював нас.

— Світлано, — різко озвався Сергій, — спочатку треба вибратися звідси, а тоді помолимося. Який у нас план дій взагалі?

— План дій? Потяг і вокзал, який ми тільки що бачили, тупо зникли: швидко, безслідно й беззвучно. Ми з вами зараз посеред клятого лісу, ви це розумієте...

«Крізь дерева я побачив того самого жовтоокого спостерігача, та й не тільки я — усі залякли й дивилися в його бік. Він стоїть у тіні густих дерев, але підходить усе ближче й ближче. Здоровий, вище трьох метрів зросту, з довгими ручищами, які звисали майже до землі. Його обличчя темне, не можу побачити нічого крім великих жовтих очей, що приближаються до нас. Сам він майже зливається з оточенням. Крокує повільно та дуже тихо, хоча розуміє, що ми всі витріщаємося прямо на нього. Світлана робить крок на зустріч. Скажена баба збирається читати йому свої молитви? Швидкий удар не дає їй закінчити навіть першого речення — жовтоокий в одну мить відкинув її на декілька метрів від нас. Вона щосили луснула у велику сосну. Кишки випали з її розірваного черева, а кінцівки виламало від удару. Я навіть не встиг побачити чи вона ще жива — ми з Сергієм щодуху рвонули звідти».

— Мені здається, чи він нас не переслідує? — хекаючи прогорланів Сергій.

— Я оглядався декілька разів і бачив як він просто потягнув її тіло кудись в інший бік. Дідько, яка сила — одним ударом таке зробити.

— Чуєш, мо' станемо тут? Ми нормально відірвалися. Краще сховатися й подумати, що робити далі.

— Я не знаю, бляха. Старий, ти розумієш, що вони всі там реально були мертві? До них зараз доєднається й Світлана. Це чудовисько якось робить з них своїх маріонеток.

— Думаю, що вся справа в тому будинку. Нам потрібно його тут знайти. Іншого шляху немає.

— Тільки я зовсім нічого не бачив, доки ми бігли. Він узагалі може бути десь поблизу?

Сергій так і не відповів. Вони стояли досить близько, але біля різних дерев, і він не одразу помітив, як щось ззаду охопило голову та тіло старого. За мить, великі чорні лапи тримали його в повітрі, а потім — щосили лупили до сосни. Ноги чоловіка перестали хаотично рухатися, а з тіла почала текти густа юшка.

«Я біг так швидко як тільки міг. Мені здається я вивихнув руку, коли востаннє вдарився до дерева. Уже й не розумію, чи він іде за мною, чи я просто йду до нього в лапи. Щоправда — це й неважливо. Я так стомився, очі просто злипаються. І як так вийшло? Звичайна поїздка перетворилася на кошмар. Усі мої попутники мертві, а я повзаю в цьому нескінченному лісі, ховаючись від фатального кінця. Мій кат, моя жовтоока кирпа тримає на мені свій пильний погляд. Я відчуваю це, але все одно тікаю. Розумію куди йду, але все одно не хочу приймати це. Зрештою, обитель вже переді мною. Я тут — останній пазл великої картини. Яку ж роль, цікаво, відвели мені? Сергій — м'ясник. Він незграбно здирає шкуру з якоїсь тваринки ліворуч від будинку, недалеко від квітника. Скручений та спотворений він ледве повертається до мене й посміхається. Усі посміхаються. Навіть Ксенія не зводить свого мертвого погляду з мене. Вони повільно гниють. Особливо Лідія вже досить сильно розпухла. Уперше бачу зблизька, що саме вона тут садить — білі хризантеми. Голова Марфи досі лежить біля Марка та його дров. Дивно, чому так спокійно? Чому я

не відчуваю відрази? Чому не блюю від побаченого чи від трупного запаху, що так сильно б'є в ніздрі? Чому я тут живий, а вони всі мертві? Зрештою, чому я думаю, що ще живий? На дверях будинку красується велика та відполірована табличка з номером 217. Інтер'єр усередині — точнісінько як у моєму сні, тільки Іван зі Світлоною (її живіт закритий фартухом, але я бачу як додолу звисають нутроці) щось готують. Дрова теж є, їх до камінуносять Марк та Ксенія. До будинку заходять решта: Давид і Сергій жбурляють шматки м'яса кухарям, а Лідія вайлуватоставить на стіл (вкритий білою скатертиною) вазу зі свіжими хризантемами. У темному кутку кімнати сидить хтось ще. Однак, мені байдуже, я вже зовсім нічого не відчуваю. Я ніби інерційний спостерігач у зовсім іншому вимірі. Немовби це все — моя мурашина ферма. Тихий, приємний, глибокий голос окликає мене: “Нумо сідай, Серафиме, повечеряй з нами. Попереду в тебе багато роботи”».

